

K č.j.: 2092/560/14
73273/ENV/14
GEO 4/2013

V Drahoníně dne 3.11.2014

Účastník řízení: Občanské sdružení **Nechceme úložiště Kraví hora**
se sídlem Drahonín 3, PSČ 592 61, Doubravník
IČO: 01189310
(dále jen „Účastník řízení“)

Věc: Rozklad proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 20.10.2014, č.j. 2092/560/14, 73273/ENV/14, GEO 4/2013

I. Úvod

Účastníku řízení bylo doručeno rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 20.10.2014, č.j. 2092/560/14, 73273/ENV/14, GEO 4/2013 (dále jen „**Správní orgán**“, rozhodnutí dále jen „**Napadené rozhodnutí**“), kterým tento Správní orgán rozhodl tak, že vyhověl žádosti žadatele Česká republika – Správa úložišť radioaktivních odpadů, se sídlem Dlážděná 6, 110 00, Praha 1 (dále jen „**Žadatel**“, žádost dále jen „**Žádost**“) a v souladu s ustanovením § 4 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, v platném znění (dále jen „**Zákon o geologických pracích**“), v návaznosti na ustanovení § 34 odst. 1 písm. b) zákona č. 44/1988, o ochraně a využití nerostného bohatství, v platném znění (dále jen „**Horní zákon**“), tento Správní orgán povolil stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry v lokalitě Kraví hora.

Účastník řízení podává proti tomuto Rozhodnutí v celém jeho rozsahu následující **rozklad**.

Správní orgán vydal rozhodnutí poté, co jeho první rozhodnutí ze dne 30.5.2013, č.j. 187/560/13, 5828/ENV/13, GEO 4/2013 (dále jen „**Původní rozhodnutí**“), kterým v dané lokalitě stanovil průzkumné území, bylo rozhodnutím ministra životního prostředí ČR ze dne 23.12.2013, č.j. 5389/M/13, 89346/ENV/13, sp.zn. R/2906 (dále jen „**Rozhodnutí ministra**“) a na základě rozkladu podaného Účastníkem řízení zrušeno a vráceno Správnímu orgánu k dalšímu řízení.

Původní rozhodnutí bylo Rozhodnutím ministra zrušeno, neboť bylo vydáno v rozporu s právními předpisy a námitky Účastníka řízení (a účastníka Calla – Sdružení pro záchranu prostředí) byly uznány za důvodné, a to mimo jiné též z těchto důvodů:

- a) Správní orgán se v Původním rozhodnutí nevypořádal se všemi uplatněnými námitkami Účastníka řízení;
- b) V Původním rozhodnutí chybí správní úvaha Správního orgánu o tom, zda v dané věci existuje další veřejný zájem, který převyšuje zájem na dalším průzkumu a následném využití lokality.

II.

Správní orgán se nevypořádal s námitkami Účastníka řízení

Pokud jde o důvod výše uvedený bod bodem a), tedy že se Správní orgán v Původním rozhodnutí nevypořádal se všemi uplatněnými námitkami Účastníka řízení, tak Účastník řízení pro připomenutí uvádí, jakým způsobem se Správní orgán s těmito námitkami vypořádal, resp. nevypořádal a jaký byl další vývoj této problematiky.

Účastník řízení předně ve svém vyjádření k Žádosti namítal, že Žádost rozhodně je podáním ve smyslu ustanovení § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „**Správní řád**“), a **musí tak splňovat veškeré náležitosti, které Správní řád, resp. další právní předpisy** (zde ustanovení § 4 Zákona o geologických pracích) **požaduje**. Pokud nejsou tyto nedostatky (nedostatky Účastník řízení přesně specifikoval ve svém vyjádření k Žádosti) odstraněny, nemůže se Žádostí Správní orgán zabývat a řízení je nutno zastavit.

Správní orgán ve svém Původním rozhodnutí tyto námitky Účastníka řízení „smetl ze stolu“, když se námitkami zcela odmítl zabývat s odůvodněním, že řízení je vedeno striktně dle ustanovení § 4 a 4a Zákona o geologických pracích, a proto se s odkazem na právní zásadu „lex specialis derogat legi generali“ údajně není třeba zabývat námitkami Účastníka řízení vztaženými ke Správnímu řádu.

V rozkladu proti Původnímu rozhodnutí Účastník řízení namítal, že v daném případě Správní řád zcela jistě aplikovatelný je, neboť Zákon o geologických pracích ani výslovně, ani na základě výše uvedené právní zásady nevylučuje automaticky aplikaci Správního řádu. Řízení o stanovení průzkumného území dle Zákona o geologických pracích je správním řízením vedeným v souladu se Správním řádem, a to bez ohledu na to, že dílčí úpravu některých otázek obsahuje Zákon o geologických pracích. Vzájemný vztah těchto dvou právních norem tedy není řešen tak (jak se mylně domnívá Správní orgán), že použití jedné normy absolutně vylučuje použití druhé, ale naopak tak, že se použijí právní normy obě, a to na základě principu subsidiarity. To znamená, že otázky výslovně v Zákoně o geologických pracích upravené se řídí ustanoveními tohoto zákona, přičemž otázky správního řízení zde výslovně neupravené se řídí Správním řádem (tedy např. obecné obsahové a formální náležitosti Žádosti, požadavek na určitost a projednatelnost, apod.). Obecná subsidiarita Správního řádu je obecným principem, který je základním smyslem existence Správního řádu.

Že jsou výše uvedené námitky a argumenty Účastníka řízení obsažené v rozkladu proti Původnímu rozhodnutí správné a opodstatněné, dokládá i to, že ministr životního prostředí je ve svém Rozhodnutí ministra **uznal coby námitky důvodné**, a dal tedy Účastníku řízení za pravdu, když uvedl, že Správní orgán postupoval nezákonně, když tyto námitky Účastníka řízení ignoroval.

Ve svém Rozhodnutí ministra uvedl ministr životního prostředí následující: *„Rozporu rozhodnutí ministerstva s právními předpisy shledávám v tom, že ministerstvo se v rozhodnutí nevypořádalo se všemi námitkami odvolatelů, které tito odvolatelé uplatnili. Toto rozhodnutí tak bylo vydáno v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 Správního řádu, dle kterého „se v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.“*

Ministr životního prostředí tak jednoznačně uznal, že názor a argumentace Správního orgánu ohledně neaplikovatelnosti Správního řádu je nesprávná. Sám ministr životního prostředí ve svém Rozhodnutí ministra výslovně citoval ustanovení Správního řádu, dle kterého mělo být v řízení o Žádosti postupováno, a mimo jiné též z tohoto důvodu Původní rozhodnutí zrušil. Ministr životního prostředí dal Správnímu orgánu dále výslovný pokyn, aby se **„podrobně a přehledně vypořádal se všemi námitkami odvolatelů“**.

Za této situace se zdálo být logické, aby Správní orgán – po zrušení Původního rozhodnutí z výše uvedených důvodů – všechny námitky Účastníka řízení shrnul a ke každé jednotlivé námitce uvedl, že je důvodná či nedůvodná a z jakého důvodu. Správní orgán jistě není povinen každé

námítce Účastníka řízení vyhovět, nicméně je povinen řádně odůvodnit, proč takové námítce nevyhověl.

Správní orgán se však opětovně a v rozporu se závaznými pokyny odvolacího orgánu, tj. v rozporu s Rozhodnutím ministra, odmítl námitkami Účastníka řízení zabývat, a to se zcela stejnou argumentací, kterou však ministr životního prostředí ve svém Rozhodnutí ministra považoval za rozpornou s právními předpisy.

Správní orgán v aktuálním Napadeném rozhodnutí opětovně uvedl (str. 14), že „z hlediska požadavků geologického zákona považuje žádost za úplnou a postačující k dokončení správního řízení v souladu se zákonem. Vzhledem k tomu, že správní řízení je vedeno striktně v souladu s podmínkami §§ 4 a 4a geologického zákona, **správní orgán se dále nezabýval námitkami vztahenými k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu právní zásady „lex specialis derogat legi generali“.**

Je tedy zřejmé, že **Správní orgán naprosto ignoroval Rozhodnutí ministra a v něm uvedené pokyny a opětovně rozhodl stejně nezákonně, jako předtím (!).** Navíc formulace výše uvedeného odstavce z Napadeného rozhodnutí dokládá, že tento odstavec byl pouze přkopírován z Původního rozhodnutí do Napadeného rozhodnutí, neboť v obou dokumentech je formulace zcela identická. Napadené rozhodnutí a jeho odůvodnění je tak v tomto ohledu (a navíc ve světle existujícího Rozhodnutí ministra, který tento postup kritizoval) zcela nepřesvědčivé, což je také důvod pro jeho zrušení.¹

Jestliže tedy Původní rozhodnutí bylo zrušeno z důvodu, že se Správní orgán podrobně a přehledně nevypořádal se všemi námitkami Účastníka řízení, a Správní orgán v aktuálním Napadeném rozhodnutí rozhodl zcela stejně (dokonce identickou formulací), **pak je zřejmé, že důvody pro zrušení musí platit i pro Napadené rozhodnutí, neboť to bylo vydáno taktéž v rozporu s právními předpisy,** stejně jako Původní rozhodnutí.

Napadené rozhodnutí je tedy stejně nepřezkoumatelné a nezákonné, jako bylo Původní rozhodnutí, u kterého to již jednou odvolací orgán výslovně konstatoval.

To navíc vyplývá i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu - viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 4 As 58/2005: „Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné, nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a – v případě rozhodování o relativně neurčitě sankci – jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, č. j. 4 As 58/2005 – 70 o něž se výrok opírá, zcela chybějí.“

Účastník řízení je tak přesvědčen, že již pouze z výše uvedených důvodů je nutno Napadené rozhodnutí zrušit. Opačné rozhodnutí odvolacího orgánu by legitimovalo již jednou deklarovaný rozpor Původního rozhodnutí s právními předpisy a ve svém důsledku by vedlo ke ztrátě autority tohoto odvolacího orgánu. Odvolací řízení (zde řízení o rozkladu) je v právním řádu zakotveno z toho důvodu, aby odstranilo případné excesy rozhodovacího orgánu – v daném případě již jednou ministr životního prostředí konstatoval, že Správní orgán rozhodl nezákonně a přikázal Správnímu orgánu tento exces odstranit, a pokud to Správní orgán neučinil, nelze najednou považovat takový postup za správný.

Pokud Správní orgán tento exces neodstranil a naopak rozhodl zcela stejně, odvolací orgán nemůže otočit o 180 stupňů a takové rozhodnutí najednou považovat za správné. Takové

---

¹ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 9 As 71/2008: „Funkcí odůvodnění správního rozhodnutí je zejména doložit správnost a nepochybně i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí, jehož jedna z nejdůležitějších vlastností je přesvědčivost.“

rozhodnutí odvolacího orgánu by zcela jistě neobstálo před soudem v rámci správního soudnictví.

Pouze pro úplnost Účastník řízení uvádí, že ve svém vyjádření vůči Žádosti v řízení před Správním orgánem neuváděl pouze formální a obsahové námitky vyplývající z Správního řádu, ale též další námitky, se kterými se Správní orgán v Napadeném rozhodnutí též nevypořádal podrobným a přehledným způsobem. Ve vztahu k těmto námitkám Správní orgán v Napadeném rozhodnutí pouze uvedl následující (str. 17 Napadeného rozhodnutí): „*V úvahu uváděné formální nedostatky žadatel odstranil a formulační nedostatky písemně vysvětlil v obsáhlých vyjádřeních, která byla součástí protokolu z ústního jednání, poté založena do spisu a poskytnuta účastníkům řízení, kteří o to požádali, i v elektronické formě*“. Jakým způsobem však byly tyto nedostatky odstraněny, však již Napadené rozhodnutí neuvádí. Účastník řízení má za to, že nestačí pouze konstatovat, že nedostatky byly odstraněny, neboť je nutno vždy též uvést, jak byly odstraněny a jaký je tedy výsledný stav. Odkazovat na neurčité podklady obsažené ve spise je nedostatečné – i z tohoto důvodu je tedy nutno považovat odůvodnění Napadeného rozhodnutí za nepřesvědčivé a nepřezkoumatelné.

III. Další námitky Účastníka řízení týkající se obsahu Žádosti

Správní orgán se v Napadeném rozhodnutí nevypořádal ani s následujícími námitkami Účastníka řízení týkající se obsahových náležitostí Žádosti.

Ve svém vyjádření Účastník řízení namítal, že Žádost včetně pozdějšího doplnění nemůže obstát, neboť v rozporu s ustanovením § 4 odst. 2 písm. e) Zákona o geologických pracích neuvádí jasně **etapu prací, cíl, rozsah a způsob provádění prací a dobu, na kterou se o stanovení průzkumného území žádá**, tedy základní klíčové informace, na základě kterých Správní orgán o stanovení průzkumného území rozhoduje.

Dle Účastníka řízení není vůbec zřejmé, **na jakou dobu Žadatel vlastně žádal o stanovení průzkumného území**, když v Žádosti žádal o stanovení průzkumných prací do roku 2018 a v doplnění Žádosti pouze do roku 2016. Dále není vůbec zřejmé, **jaké etapy prací se Žádost týká**, když samotná Žádost uvádí „etapu vyhledávání a etapu průzkumu“, zatímco doplnění Žádosti pouze „etapu vyhledávací“. Účastník řízení namítal a namítá, že není jasný vztah Žádosti z ledna 2013 a doplnění Žádosti z února 2013, tj. které části Žádosti včetně příloh zůstávají platné a které již nikoliv a v jakém rozsahu měla být Žádost doplněna či nahrazena podáním novým.

Základní údaje týkající se doby stanovení průzkumných prací a určení etapy geologických prací musí být jasné, konkrétní a nevyvolávající žádné pochyby (v opačném případě opět existuje rozpor nejen s ustanovením § 4 odst. 2 písm. e) Zákona o geologických pracích, ale též s ustanovením § 45 odst. 1 Správního řádu, dle kterého žadatel musí uvést, co žádá nebo čeho se domáhá).

Správní orgán však tyto námitky Účastníka řízení ve stručnosti odmítl, aniž by se jimi hlouběji zabýval:

- (i) Pokud jde o stanovení doby platnosti průzkumného území, pak Správní orgán opětovně (stejně jako v Původním rozhodnutí) „vyřešil“ tuto problematiku tak, že dobu platnosti „v souladu se zavedenou praxí sám svým rozhodnutím direktivně stanovil do 31.12.2016“. Účastník řízení však namítá, že řízení o stanovení průzkumného území před Správním orgánem je správním řízením vedeným o žádosti dle ustanovení § 44 a násl. Správního řádu, a **Správní orgán je tak oprávněn a povinen rozhodovat pouze o tom, čeho se Žadatel domáhá**. Správní orgán rozhodně není oprávněn cokoli direktivně stanovovat, pokud není zcela zřejmé, čeho se Žadatel domáhá, a **rozhodně není oprávněn svým direktivním rozhodnutím dotvářet projev vůle Žadatele**.
- (ii) Pokud jde o určení etapy geologických prací, pak Správní orgán konstatoval (str. 15 Napadeného rozhodnutí), že Žadatel sám zúžil obsah své Žádosti, což je postup souladný se

Správním řádem.² Ustanovení § 3 odst. 2 vyhlášky č. v 369/2004 Sb., v platném znění, však tyto pojmy striktně rozlišuje. **Není tak opětovně zřejmé, čeho se Žadatel domáhá, když v obou dokumentech požaduje stanovení průzkumného území za jiným účelem.** Žádost spolu s jejím doplněním je tak i z tohoto důvodu nesrozumitelná a neurčitá, protože není zřejmé, čemu by vlastně měl Správní orgán vyhovět. V důsledku existence tohoto rozporu tedy není naplněn požadavek uvedený v ustanovení § 4 odst. 2 písm. e) Zákona o geologických pracích, resp. v ustanovení § 45 odst. 1 Správního řádu. V tak důležité záležitosti, jako je stanovení průzkumného území pro výstavbu hlubinného úložiště jaderného odpadu, je nutné, aby veškeré podklady byly jasné, určité a konkrétní, což v tomto případě nejsou.

Pokud jde o výše uvedené namítané vady Žádosti, Správní orgán správně měl vyzvat Žadatele k upřesnění, a pokud by tyto vady nebyly ani tímto způsobem odstraněny, nebyl vůbec oprávněn se Žádostí zabývat, neboť se jedná o žádost neprojednatelnou. Správní orgán však Žádost i přes uvedené zjevné nedostatky považoval za úplnou a dostačující a rozhodl o ní, tedy podle názoru Účastníka řízení postupoval v rozporu se Zákonem o geologických pracích a Správním řádem.

Námítky Účastníka řízení byly projednány pouze zcela formálně a byly odmítnuty s lakonickým konstatováním, že namítané rozpory byly odstraněny. **Správní orgán se však s těmito námitkami ve skutečnosti nevypořádal, což je v rozporu s § 68 odst. 3 Správního zákona, jak bylo konstatováno i v Rozhodnutí ministra.**

IV.

Správní orgán nehledal další převažující veřejný zájem

Ministr životního prostředí v Rozhodnutí ministra dále konstatoval, že v Původním rozhodnutí chybí správní úvaha Správního orgánu o tom, zda v dané věci existuje další veřejný zájem, který převyšuje zájem na dalším průzkumu a následném využití lokality.

Tento požadavek kladený na Správní orgán vyplývá z § 4a odst. 6 Zákona o geologických pracích (které je nutno použít na základě odkazu dle § 22a Zákona o geologických pracích), jak ve svém Rozhodnutí ministra uvedl sám odvolací orgán. Dle tohoto ustanovení platí: „*Ministerstvo žádost o stanovení průzkumného území dále zamítne zejména v případě, že průzkum je v rozporu se státní surovinovou politikou, státní politikou životního prostředí, zájmy obrany státu, zahraničními závazky státu nebo pokud další veřejný zájem převýší zájem na dalším průzkumu a následném využití výhradního ložiska.*“

Z tohoto ustanovení vyplývá, že Správní orgán má povinnost sám z úřední povinnosti (bez ohledu na návrhy účastníků řízení) aktivně vyhledávat a zkoumat, zda neexistuje další veřejný zájem, který by převážil nad veřejným zájmem na průzkumu a využití lokality pro daný účel.

Ministr životního prostředí ovšem dále ve svém Rozhodnutí ministra zmínil další naprosto zásadní skutečnost, se kterou se nevypořádal Správní orgán ani ve svém Původním rozhodnutí, ani v aktuálním Napadeném rozhodnutí, byť od odvolacího orgánu obdržel jasné pokyny, jakým způsobem má postupovat.

Správní orgán uvedl (a tyto svoje úvahy podpořil aktuální judikaturou Nejvyššího správního soudu), že existenci případného dalšího veřejného zájmu je třeba posuzovat nejen ve vztahu k veřejnému zájmu na dalším průzkumu, ale současně též ve vztahu k veřejnému zájmu na dalším následném konkrétním využití dané lokality (tj. zbudování hlubinného úložiště).

---

² Je zajímavé, že pouze o několik řádků výše Správní orgán ve vztahu k námitkám Účastníka řízení konstatuje, že správní řízení je vedeno striktně v souladu s Geologickým zákonem, který dle zásady *lex specialis derogat legi generali* ruší aplikovatelnost Správního řádu. V případě, kdy se to Správnímu orgánu hodí, však sám se Správním řádem operuje a odkazuje na něj...

Ministr životního prostředí konkrétně uvedl (viz str. 7 Rozhodnutí ministra): „*Platí tedy, že ministerstvo musí z úřední povinnosti zkoumat již v řízení o žádosti o stanovení průzkumného území Kraví hora pro ověření homogenní přírodní geologické struktury – horninového bloku s vhodnými geotechnickými vlastnostmi pro navazující průzkumné – geologické práce, zda neexistuje další veřejný zájem, který by převyšil zájem na následném určitém způsobu využití tohoto konkrétního území*“.

Následným určitým způsobem využití území Kraví hory, pro které má být stanoveno průzkumné území, je zcela jistě využití lokality jako hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva (stanovení průzkumného území není samoučelné, ale ve svém důsledku vede, resp. může vést k tomu, že na daném místě bude úložiště skutečně vybudováno).

S ohledem na to Správní orgán tedy musí zkoumat, zda existuje či neexistuje:

- a) veřejný zájem převyšující veřejný zájem na dalším průzkumu lokality; a zároveň
- b) veřejný zájem převyšující veřejný zájem na využití lokality jako konkrétního úložiště jaderného paliva s jasně danými parametry a vlastnostmi.

Správní orgán se zabýval hledáním veřejného zájmu ad a), tedy veřejného zájmu převyšujícího zájem na dalším průzkumu lokality pouze velmi zevrubně - resp. se spíše velmi obsáhle snažil hledat podpůrné argumenty pro to, že veřejný zájem na stanovení průzkumného území je převažující (tedy Správní orgán dělal přesný opak toho, co po něm požadoval odvolací orgán).

Ovšem pokud jde o hledání veřejného zájmu ad b), tedy veřejného zájmu převyšujícího zájem na využití lokality jako hlubinného úložiště s konkrétními vlastnostmi, pak touto problematikou se Správní orgán nezabýval vůbec.

Při pohledu na obsah Žádosti je ovšem zřejmé, že Správní orgán se touto otázkou ani zabývat nemohl, protože – jak již Účastník řízení uvedl ve svém vyjádření k Žádosti – **samotná Žádost ohledně případného budoucího úložiště v lokalitě Kraví hora neuvádí téměř žádné informace** (v Žádosti nelze nalézt žádné údaje týkající se parametrů, vlastností či podmínek fungování hlubinného úložiště jaderného odpadu).

Žadatel na základě Žádosti žádá o stanovení průzkumného území, aby mohl zkoumat, zda je vhodné v lokalitě postavit hlubinné úložiště jaderného odpadu, avšak Správnímu orgánu nesdělí nic o tom, k jakému výsledku stanovení průzkumného území může vést, tedy k jakému (pozdějšímu) konkrétně specifikovanému účelu má být průzkumné území vlastně stanoveno.

Účastník řízení je přesvědčen, že bez údajů týkající se parametrů, vlastností, či podmínek fungování hlubinného úložiště jaderného odpadu nemůže být Správní orgán schopen kvalifikovaně rozhodnout, zda je stanovení průzkumného území v lokalitě vhodné či nikoliv. Již dnes by se měl Správní orgán zabývat předběžně otázkou samotného úložiště, neboť nynější stanovení průzkumného území je jedním z předpokladů budoucího vybudování úložiště. Správní orgán by tedy již dnes měl vědět, o čem rozhoduje a k čemu jeho rozhodnutí může vést. Toho však objektivně není schopen, neboť Žádost takové informace neobsahuje. Správní orgán tak vlastně bude „naslepo“ rozhodovat o povolení k průzkumu lokality za účelem uložení něčeho, o čem téměř nic neví.

Jakým způsobem by tak Správní orgán za těchto okolností mohl nalézt a kvalifikovaně posoudit další veřejný zájem, který by převyšoval veřejný zájem na využití lokality jako konkrétního úložiště jaderného paliva s jasně danými parametry a vlastnostmi, když ze strany Žadatele nemá žádné takové informace ohledně konkrétních parametrů hlubinného úložiště?

Účastník řízení ve svém vyjádření k Žádosti podrobně uvedl, že podle jeho názoru předmětným dalším převažujícím veřejným zájmem nad zájmy výše uvedenými ad a) + ad b) je veřejný zájem na ochraně přírody. **Jak by mohl Správní orgán kvalifikovaně posoudit, jaký vliv může mít fungování hlubinného úložiště jaderného odpadu na okolní přírodu a krajinu, když nezná**

konkrétní parametry a podmínky fungování úložiště? Hledání odpovědi na tyto otázky se za takových okolností rovná věštění z křišťálové koule.

Problematika uložení vyhořelého jaderného paliva na tisíce let je však příliš vážnou věcí, než aby mohla být posuzována tímto způsobem. Byť se Správní orgán v Napadeném rozhodnutí neustále snaží problematiku stanovení průzkumného území bagatelizovat na pouhý problém zjištění geologických vlastností lokality, je zřejmé, že jde o první krok velmi rizikového projektu, kterým výstavba hlubinného úložiště vyhořelého jaderného odpadu je. Navíc sám ministr životního prostředí ve svém Rozhodnutí ministra jasně uvedl, že problematiku nelze zužovat pouze na veřejný zájem na stanovení průzkumného území, ale je nutno posoudit i následný určitý způsob využití tohoto konkrétního území.

Již ve fázi rozhodování o povolení průzkumného území je tedy nutno hodnotit rizika vyplývající z možné budoucí realizace hlubinného úložiště radioaktivního odpadu v posuzované lokalitě Kraví hora. **Již v této etapě je tedy nezbytné vyhodnotit veškeré podklady, a to jak podklady geologické, hydrogeologické, vodohospodářské a ekologické, a to ve vazbě na konkrétní parametry a vlastnosti hlubinného úložiště.** Nic z toho ovšem Správní orgán nevyhodnocoval, protože Žádost je v tomto ohledu zcela nedostatečná.

Správní orgán měl od ministra životního prostředí jasný pokyn, jakým způsobem má postupovat a kterým směrem se mají ubírat jeho úvahy. Správnímu orgánu muselo být zřejmé, že Žádost ve stávající podobě nemůže pro kvalifikované správní uvážení, které po něm požadoval odvolací orgán, v žádném případě sloužit. Správní orgán byl povinen za takových okolností vyzvat Žadatele k doplnění Žádosti, v opačném případě musela být Žádost jako neprojednatelná zamítnuta.

Pokud na základě takové obsahově nedostatečné Žádosti Správní orgán rozhodl o stanovení průzkumného území, je zřejmé, že se nemohl dostatečně zabývat existencí případného dalšího veřejného zájmu, který by převážil nad veřejným zájmem na následném konkrétním způsobu využití dané lokality.

Takto vydané Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné a vydané v rozporu s právními předpisy, a musí být tudíž zrušeno. I zde přitom platí, co bylo uvedeno výše, tedy že pokud odvolací orgán vytkl Správnímu orgánu exces, a Správní orgán v novém Napadeném rozhodnutí tento exces očividně neodstranil, nelze takové Napadené rozhodnutí najednou považovat za správné.

Za daných okolností nejsou navíc ani jasně a objektivně nastavená kritéria, podle kterých bude Žadatel hodnotit zvažované lokality za účelem výběru nejvhodnější z nich, přičemž zároveň platí, že neexistuje metodika a není dán rozsah prací, pro které se mají průzkumná území stanovit.

Nechť Žadatel nejprve stanoví kritéria hodnocení vybraných lokalit. Podle názoru Účastníka řízení byl porušen logický proces po sobě následujících kroků, kdy nejprve by měla být stanovena kritéria hodnocení zvažovaných lokalit a následně by tyto lokality měly být vybrány. Pokud bude postup opačný, pak hrozí, že lokality budou vybrány nesprávně, což ve finále může mít fatální důsledky pro budoucnost (uložení jaderného odpadu v nevhodné lokalitě na tisíce let).

V.

Nevhodnost stanovení průzkumného území

Bez ohledu na výše uvedené vady Napadeného rozhodnutí Účastník řízení namítal a namítá, že ke stanovení průzkumného území nebyl dán ani věcný důvod. Účastník řízení ke svému vyjádření k Žádosti připojil:

- a) odborné vyjádření Mgr. Matěje Machka Ph.D., z Geofyzikálního Ústavu Akademie věd České republiky, a
- b) studii společnosti AQUATEST a.s., vyhotovenou v roce 2011 pro zadavatele, kterým byl přímo Žadatel,

příčemž z obou těchto dokumentů jednoznačně vyplývá **nevhodnost geologického prostředí posuzované lokality** pro realizaci dalších prací směřujících k vybudování hlubinného úložiště radioaktivního odpadu a značná rizikovost takového postupu.

Např. z odborného vyjádření Mgr. Matěje Machka Ph.D., z Geofyzikálního Ústavu Akademie věd České republiky plyne, že umístění hlubinného úložiště jaderného odpadu v lokalitě Kraví hora je velmi nepravděpodobné, neboť by v takovém případě nebyly splněny podmínky dle vyhlášky č. 215/1997 Sb., o kritériích na umístění jaderných zařízení a velmi významných zdrojů ionizujícího záření, v platném znění.

Využití území pro pozdější vybudování jaderného úložiště je dle Mgr. Matěje Machka Ph.D., z Geofyzikálního Ústavu Akademie věd České republiky znemožněno zejména z těchto objektivních důvodů:

- a) výskyt staré důlní činnosti v užších lokalitách,
- b) výskyt těžby surovin v užších lokalitách

příčemž užší lokalitou se dle § 2 předmětné vyhlášky rozumí území do vzdálenosti 3 km od hranice pozemku navrženého pro umístění hlubinného úložiště, což v daném případě je splněno.

Správní orgán nejenže tyto skutečnosti nebral v úvahu, ale naprosto nelogicky a v rozporu s těmito zákonnými předpoklady uvedl (str. 8 Napadeného rozhodnutí), že lokalita Kraví hora má nespornou výhodu v tom, že navazuje na rozsáhlé důlní dílo. Skutečnost, kterou odborník z Geofyzikálního Ústavu Akademie věd České republiky považoval za vylučující okolnost pro zbudování hlubinného úložiště, naopak Správní orgán považuje za „nespornou výhodu“. Účastník řízení má za to, že Správní orgán by měl být tím, kdo jako první upozorní na to, že případným zbudováním úložiště by byly porušeny právní předpisy.

Podle názoru Účastníka řízení již existující rozsáhlé studie (navíc zpracované přímo na základě konkrétních požadavků Žadatele) postačují k přijetí závěru, že lokalita Kraví Hora je pro výše uvedené účely nevhodná, a není tedy důvod opětovně investovat nemalé peníze do průzkumu, který s největší pravděpodobností povede k totožnému závěru, k jakému již renomovaní odborníci na základě zadání Žadatele dospěli dříve.

Dle těchto existujících rozsáhlých studií a jiných materiálů lze považovat Kraví horu za nejprozkoumanější lokalitu ze všech. Je velmi pravděpodobné, že dalším zkoumáním neinvazivní metodou se k novým poznatkům nedojde. Proto není důvod v této fázi pro lokalitu Kraví hora stanovit průzkumné území. Zároveň se jedná o plýtvání prostředky z jaderného účtu v řádech desítek mil. Kč.

Správní orgán se však ani s těmito námitkami blíže nevypořádal, když pouze konstatoval, že již existující studie a odborná vyjádření bere na vědomí, že jde však o materiál nedostatečný a je třeba jej doplnit. Správní orgán však konkrétně nevedl, z jakého důvodu a ve kterých ohledech považuje již existující studie za nedostatečné a v jakém směru je považuje za nutné doplnit. **Správní orgán byl povinen závěry vyplývající z odborných vyjádření vzít v úvahu, tedy byl povinen je posoudit a v případě, že jejich závěry hodlal odmítnout, byl povinen dostatečně vysvětlit, proč tak učinil.**

Správní orgán musí mít též na paměti hospodárnost a efektivnost postupu subjektů placených z veřejných peněz, což Žadatel bezesporu je, a nepovolovat zbytečně průzkumné práce, pokud obdobné práce již (navíc přímo na základě konkrétních požadavků Žadatele) proběhly a existují z nich výstupy, které hovoří zcela jednoznačně.

VI. Další nesprávné úvahy Správního orgánu

Správní orgán (strana 17 Napadeného rozhodnutí) dále uvedl, že Zákon o geologických pracích mu neumožňuje postupovat jinak, než stanovit průzkumné území. S tímto závěrem Účastník řízení zásadně nesouhlasí, neboť Správní orgán má vždy možnost žádost o stanovení průzkumného území zamítnout, pokud není dostatečná po formální stránce, popř. není věcně důvodná (Účastník řízení tvrdí, že Žádost vykazuje oba tyto nedostatky).

Pokud by platila uvedená logika Správního orgánu, pak by Správní orgán byl povinen automaticky vyhovět každé takové žádosti o stanovení průzkumného území, a jeho „rozhodování“ (včetně rozhodování o námitkách účastníků řízení) by tedy bylo zcela formální – šlo by o divadlo pro veřejnost, když by přitom bylo dopředu jasné, jakým způsobem rozhodnutí dopadne.

Z Napadeného rozhodnutí jako celku podle názoru Účastníka řízení vyplývá, že Správní orgán se již dopředu rozhodl stanovení průzkumného území povolit, tomuto závěru podřídil veškerou argumentaci, přičemž s námitkami účastníků řízení se zabýval pouze velmi povrchně a formálně, a to tak, že jejich námitky respektuje, nic více. Tomu odpovídá i odůvodnění Napadeného rozhodnutí, ve kterém Správní orgán uvádí, že považuje stanovení průzkumného území za nanejvýš žádoucí, což odůvodňuje (str. 10 Napadeného rozhodnutí) mimo jiné též vyjádřením Státního úřadu pro jadernou bezpečnost v jeho výroční zprávě za rok 2012 a rok 2013. Státní úřad pro jadernou bezpečnost v těchto dokumentech skutečně nastiňuje, že je nutno s vyhledáním vhodné lokality pro výstavbu úložiště pokročit vpřed, nicméně zároveň značně kritizuje Žadatele za jeho postup v dané věci – tento fakt přesně odpovídá tomu, co Účastník řízení popsal výše, tedy že Žádost je obsahově i formálně nedostatečná, Žadatel se nesnaží nedostatky odstranit a pouze spoléhá na to, že hlubinné úložiště musí být někde postaveno a že mu Správní orgán tak jako tak časem vyhoví.

Takto postupovat ovšem v demokratickém právním státě nelze, navíc ne v tak zásadní a důležité otázce, jako je uložení jaderného odpadu. Nelze přeci Žádosti vyhovět pouze proto, že má Správní orgán pocit, že je v časovém tlaku a je nutno rychle rozhodnout, bez ohledu na důsledky takového rozhodnutí. Údajná časová tíseň nemůže být důvodem pro vyhovění žádosti a kritériem při rozhodování! Podle názoru Účastníka řízení navíc Žadatel i samotný Správní orgán využívají údajnou časovou tíseň spíše jako záminku pro to, aby Žádosti bylo vyhověno, než že by hrozilo skutečné časové prodloužení. Je např. veřejně známo, že v Německu vláda rozhodla o vytvoření komise, která má určit nová kritéria pro uskladnění radioaktivního odpadu. Definitivní rozhodnutí má padnout koncem roku 2031. Za těchto okolností se zdá být absurdní, pokud v roce 2014 v ČR jednáme tak, že Žádosti musí být rychle vyhověno za každou cenu, neboť jsme údajně v prodloužení.

Pokud by Správní orgán ihned zareagoval na Žádost tak, že je nedostatečná a trval by na odstranění všech nedostatků, mohlo být již ve věci pravomocně rozhodnuto. Pokud se ovšem Správní orgán snaží neustále rozhodovat na základě nedostatečné a neúplné Žádosti, tak je velmi pravděpodobné, že mu věc bude odvolacím orgánem, popř. správním soudem ještě několikrát vrácena. Takto ovšem postupovat nelze! Necht' Správní orgán rozhodne po pečlivém uvážení a na základě obsahově i formálně vyhovující Žádosti, včetně řádného vypořádání se s námitkami všech účastníků řízení.

Správní orgán při posuzování Žádosti vycházel v základu ze dvou premis, a to zaprvé, že Česká republika produkuje jaderný odpad, který musí být někde uložen a zadruhé, že odpad je třeba uložit na nejbezpečnějším možném místě. Účastník řízení Správnímu orgánu vytýká, že mimo těchto dvou premis nevycházel z premisy další, neméně důležité, a tou je ochrana životního prostředí. Účastník řízení podotýká, že Správním orgánem je Ministerstvo životního prostředí, tedy ústřední orgán státní správy a orgán vrchního dozoru ve věcech životního prostředí. Rozhodování o průzkumném území je svěřeno Ministerstvu životního prostředí právě z důvodu, že jak samotné stanovení průzkumného území, tak případné budoucí úložiště jaderného odpadu velmi ovlivní životní prostředí v dané lokalitě, a který jiný resort by měl více dbát o ochranu životního prostředí, než právě Ministerstvo životního prostředí.

V Napadeném rozhodnutí se však Správní orgán problematikou životního prostředí zabýval pouze velmi okrajově. Správní orgán sice vzal v potaz existenci dvou evropsky významných lokalit kategorie CHÚ PP přírodní památka (Trenckova rokle a Loučka), nicméně sám Správní orgán

uvedl, že do evropsky významné lokality Loučka není zásah ze strany Žadatele vyloučen. V této souvislosti již Správní orgán nevedl, jakým způsobem by byla zajištěna ochrana ohroženého druhu vranky obecné, která žije v evropské významné lokalitě Loučka, popř. jiných druhů.

Účastník řízení dále namítal a namítá, že v dané lokalitě se nachází také přírodní park Svratecká hornatina, a dále že v této lokalitě žijí i další silně ohrožené druhy či ohrožené druhy, mezi jinými též čáp černý, včelojed lesní, krahujec obecný, ostříž lesní, křepelka polní, chřástal polní, holub doupňák, kulíšek nejmenší, sýc rousný, ledňáček říční, krutihlav obecný, jestřáb lesní, koroptev polní, výr velký, vlaštovka obecná, lejsek šedý, tuhýk obecný, ořešník kropenatý, krkavec velký, aj. I ochranu těchto živočichů je třeba zároveň se stanovením průzkumného území potřeba zajistit. S těmito námitkami Účastníka řízení se však Správní orgán vůbec nezabýval.

V lokalitě Kraví hora se navíc příroda, resp. obyvatelé potýkají s nežádoucími důsledky důlní činnosti již nyní (těžba uranu) – pokud by došlo k výstavbě hlubinného úložiště a jeho fungování v této lokalitě, neúměrně by to zatížilo tento již nyní ohrožený region.

VII. Shrnutí

Z výše uvedeného vyplývá, že Žádost včetně jejího doplnění obsahuje četné formální i obsahové nedostatky, je vnitřně rozporná, nesrozumitelná a neurčitá. Z tohoto důvodu je podle Účastníka řízení neprojednatelná.

Stanovení průzkumného území v lokalitě Kraví hora je podle názoru Účastníka řízení nevhodné, a to zejména s ohledem na veřejné zájmy ochrany životního prostředí, které je nutno chránit. Pokud jde o nevhodnost geologických parametrů lokality pro samotné vybudování hlubinného úložiště radioaktivního odpadu, ke kterému může stanovení průzkumného území v budoucnu vést, pak tuto potvrzují závěry vyplývající z odborných vyjádření dvou nezávislých a renomovaných odborných pracovišť.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti lze dále shrnout, že Napadené rozhodnutí – byť je obsahově mnohem delší než Původní rozhodnutí – se fakticky od Původního rozhodnutí v jádru příliš neliší.

Uvedená argumentace Správního orgánu v klíčových bodech Napadeného rozhodnutí je stejně tak slabá a nedostatečná, jako v Původním rozhodnutí. **Byť ministr životního prostředí ve svém Rozhodnutí ministra dal Správnímu orgánu jasné a závazné pokyny, jakým způsobem má postupovat a na co se má zaměřit, Správní orgán tyto pokyny nerespektoval a opětovně vydal rozhodnutí, které je v rozporu s právními předpisy.**

V Napadeném rozhodnutí zejména opětovně absentuje důkladné vypořádání se se všemi námitkami Účastníka řízení a dále v něm opětovně absentuje správní úvaha o tom, zda existuje či neexistuje další veřejný zájem, který převyší zájem na dalším průzkumu a zejména zájem na následném určitém způsobu využití lokality Kraví hora.

Účastník řízení má za to, že takových veřejných zájmů existuje několik, z nichž nejvýznamnější je veřejný zájem na ochraně přírody a krajiny, který byl popsán výše. Pokud by Správní orgán věc promýšlel do všech důsledků, možná by dospěl k závěru, že provozováním hlubinného úložiště může být ohrožen každý obyvatel ČR – přitom ochrana obyvatel ČR by měla být tím nejvyšším veřejným zájmem, který stojí nad vším ostatním.

Účastník řízení závěrem nastiňuje situaci, která není až tak nereálná. Dle platných zákonů se každý producent radioaktivních odpadů musí s tímto odpadem vypořádat sám na svém území, nicméně v případě, že se dvě nebo více zemí dohodnou, lze takové odpady zlikvidovat na jednom místě. Jak lze za současné situace zaručit, že do ČR nebude vozen radioaktivní odpad z Německa či jiné země, jejíž obyvatelé si vymohli svou vlastní ochranu a která je dost ekonomicky silná zaplatit si odvoz odpadu do zahraničí? Vzhledem k událostem posledních let (viz hořící skládky

odpadu ze zahraničí, apod.) nelze považovat za vyloučené, že se ČR stane radioaktivní „popelnicí“ Evropy, kam se vozí odpad, se kterým obyvatelé ČR nemají nic společného.

Jelikož v současné době neexistuje zákon zakazující dovoz radioaktivního odpadu ze zahraničí, je taková hrozba velmi reálná! Z tohoto důvodu je nutno proces průzkumu a vybudování hlubinného úložiště zastavit, nejméně do doby než bude takový zákon přijat. V opačném případě reálně hrozí ohrožení bezpečnosti obyvatel ČR, přičemž bezpečnost obyvatel ČR je bez debat veřejným zájmem, který musí převýšit veřejný zájem na průzkumu a využití lokality Kraví hora coby úložiště jaderného odpadu.

VIII. Návrh

S ohledem na výše uvedené Účastník řízení navrhuje, aby ministr životního prostředí rozhodl o podaném rozkladu tak, že rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 20.10.2014, č.j. 2092/560/14, 73273/ENV/14, GEO 4/2013 se **ruší a věc se vrací** Ministerstvu životního prostředí k dalšímu řízení, popř. aby rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 20.10.2014, č.j. 2092/560/14, 73273/ENV/14, GEO 4/2013 sám **změnil** tak, že žádost žadatele Česká republika – Správa úložišť radioaktivních odpadů, se sídlem Dlážděná 6, 110 00, Praha 1, **se zamítá**.

Ing. Martin Schenk
předseda občanského sdružení
Nechceme úložiště Kraví hora